

Het NVKVV vertegenwoordigt jou!

In de Technische Commissie voor Verpleegkunde

Marc Van Bouwelen is voorzitter van de Technische Commissie voor Verpleegkunde (TCV). Wat doet het NKVKV in de TCV? En wat betekent dat voor jou op de werkvloer? Marc legt uit:

Een verwarde patiënt blijft achter zijn bedsonde hangen en trekt daarbij zijn blaassonde uit. Nadien legt hij klacht neer tegen de verpleegkundige die op dat moment op dienst was, ondanks de controle van de uroloog die zegt dat dit geen gevolgen zal hebben. Een verpleegkundige leert aan de partner van een bejaarde diabetespatiënt hoe insuline en glucagon te injecteren. Maar bij een hypo spuit de partner verkeerdelijk insuline in plaats van glucagon. Een 15-jarige jongedame komt na een fuif dronken, agressief en arrogant binnen in het ziekenhuis en weigert dat haar ouders verwittigd worden. Kan de verpleegkundige aansprakelijk gesteld worden in elk van die situaties? Recht is in de verpleegkunde geen vran-mijn-bed show. De wet staat korter bij het dagelijks werk dan de meeste verpleegkundigen denken. Nochtans is wetgeving in de opleidingen verpleegkunde niet het favoriete vak.

De verpleegkunde is wettelijk beschermd.

In 1974 werd de verpleegkunde als eerste 'niet-geneeskunde beroep' opgenomen in het Koninklijk Besluit nr. 78, de wet die alle gezondheidszorgberoepen hun plaats geeft. Verpleegkundigen mogen, in tegenstelling tot de paramedische beroepen, zelfstandig handelen zonder opdracht van de arts. Dat maakt van verpleegkunde een autonoom en verantwoordelijk beroep, de verpleegkunde is wettelijk beschermd.

Ook de FOD Volksgezondheid steunt de verpleegkunde: één van de raden in de FOD is de Federale Raad voor Verpleegkunde (FRV) met daarin vertegenwoordigers van verpleegkundigen, artsen en de overheid. De FRV geeft de federale minister van Volksgezondheid advies over de evolutie, ontwikkeling en noden van het beroep. Daarnaast bestaat de Technische Commissie voor Verpleegkunde

(TCV) die een meer technische opdracht heeft.

De Technische Commissie voor Verpleegkunde

De TCV geeft advies aan de minister over de technische en medische handelingen die verpleegkundigen mogen stellen, dus over de B- en C-handelingen uit het K.B. van 18 juni 1990, de wettelijke lijst van de verpleegkundige handelingen. In de TCV zitten afgevaardigden van verpleegkundige beroepsverenigingen en vakbonden en van de artsorganisaties. Er zijn evenveel artsen als verpleegkundigen. Omdat artsen en verpleegkundigen gelijk vertegenwoordigd zijn, zijn de voorstellen van de TCV bindend voor de minister. De minister kan ze dus niet veranderen, wel weigeren.

De TCV wordt verkozen voor 6 jaar, de huidige commissie is 4 jaar aan het werk. Wat heeft ze gedaan?

Ze heeft enkele wijzigingen aan de wetgeving voorbereid in overleg met verpleegkundigen en verantwoordelijken op de FOD Volksgezondheid. Een voorbeeld: verpleegkundigen hebben een grote lijst van handelingen die ze wettelijk mogen stellen. Maar niet elke verpleegkundige kan in de praktijk nierdialyse uitvoeren, ►

Marc Van Bouwelen: 'Naast mijn activiteit als verpleegkundige spoedgevallen, rampengeneeskunde en docent, heb ik stilaan interesse gekregen in de juridische aspecten van het beroep. Uiteindelijk heb ik ook de opleiding gerechtelijk expert verpleegkunde gevolgd en geef er les. Met die achtergrond ben ik door het NVKVV voorgedragen voor de Technische Commissie voor Verpleegkunde, waar ik gekozen werd tot voorzitter.'

een kritieke patiënt intuberen, instrumenteren bij een operatie, een wonde verzorgen met de juiste spoeling en met nieuwe verbandmiddelen. De verpleegkundige moet, in juridische termen, de feitelijke bekwaamheid hebben om de techniek uit te voeren. Dit werd nu opgenomen in de wetgeving: elke verpleegkundige moet beschikken 'over de nodige competentie, opleiding en/of ervaring om deze correct en veilig uit te voeren'. Een verpleegkundige kan dus ook niet verplicht worden handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij onvoldoende scholing heeft; anderzijds mag van elk verpleegkundige wel verwacht worden dat hij de technieken beheerst die op zijn dienst gewoonlijk voorkomen.

De TCV heeft ook, in overleg met de Federale Raad en anderen, een nieuw stuk

wetgeving helpen schrijven. De hulpverleners-ambulanciers (ambulanciers DGH, actief in het hulpnet 112) hebben nu een wettelijke lijst van handelingen die ze mogen uitvoeren. Zelf rijd ik al lang als vrijwillig ambulancier en ben ik nog steeds actief in de spoedgevallenzorg. Ik ben dan ook fier op het werk dat de ganse commissie heeft gedaan om deze wetgeving mogelijk te maken. Dit is geen eindpunt en de opleiding en bevoegdheden van de hulpverlener-ambulancier kunnen in de toekomst verder ontwikkelen, maar de wettelijke basis is nu gelegd.

Vragen en antwoorden

Omdat de TCV de wettelijk voorbehouden handelingen bepaalt, krijgt ze ook vragen over de interpretatie en toepassing ervan. Hoever gaat de bevoegdheid van zorgkundigen in de hulp bij inname van orale medicatie? Is vacuümtherapie voor wondheling een B1-handeling (zelfstandig uit te voeren) of een B2-handeling (enkel op voorschrift van de arts)? Mag de verpleegkundige wachten met de toediening van medicatie als ze vermoedt dat de arts

een fout gemaakt heeft in de dosering? Voor antwoorden op vragen en antwoorden van de periode 2010-2013, kan je een kijkje nemen op www.health.belgium.be > Gezondheidszorg > Gezondheidszorgberoepen > Verpleegkundigen > Raden en commissies > Technische Commissie voor Verpleegkunde: onder Werkgroepen: TCV Werkgroep Vragen en antwoorden 2010 - 2013.

In de commissie discussiëren artsen en verpleegkundigen van diverse beroepsverenigingen, organisaties en werkvelden (bejaardenzorg, thuisverpleging, ziekenhuizen, onderwijs) soms hard maar steeds hoffelijk, en geven ze antwoorden die gericht zijn naar de concrete werksituatie. Daarmee geven ze meer zekerheid aan de verpleegkundigen voor het correct uitoefenen van hun beroep, en dus aan de patiënt voor een goede kwaliteit van zorg. En daar doen we het toch voor?

*Marc Van Bouwelen
Verpleegkundige BBT Spoed,
docent*

